

จัดงานวันลิ้นจี่

ศรัทธัย สมหวัง เขียน
สมบูรณ์ เข้มเสวต ภาพ

ลิ้นจี่ เป็นผลไม้ที่มีรสชาติอร่อยหวานกรอบ จึงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั่วไป

ปัจจุบันนี้ ลิ้นจี่นับเป็นผลไม้เศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้แก่ผู้ปลูกมากพอสมควร

ลิ้นจี่ปลูกกันมากในภาคเหนือของประเทศไทย และบางจังหวัดในภาคกลาง เช่น จังหวัดสมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน การปลูกลิ้นจี่มีปัญหาคือ ลิ้นจี่มักจะออกดอกปีเว้นปี

การจัดงานวันลินจี่กรุงเทพฯ

มหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน ได้จัดงาน "วันลินจี่" ณ บริเวณเขตบางขุนเทียน เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๙

ในงานวันลินจี่ ได้จัดให้มีการประกวดลินจี่ เพื่อเป็นการสนับสนุนเกษตรกรในเขตบางขุนเทียนให้รู้จักการปรับปรุงสภาพการผลิตให้เป็นที่ยอมรับของตลาด

ในปีนี้ได้คาดว่าจะมีผลผลิตได้ถึง ๕๕๐ ไร่ ซึ่งจะสามารถทำรายได้ ไม่ต่ำกว่า ๕๖ ล้านบาท

จังหวัดสมุทรสงคราม จัดงาน "วันลินจี่" ขึ้น ณ บริเวณอุทยาน พระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศ-หล้านภาลัย อำเภออัมพวา ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ เมษายน ๒๕๒๙

กำหนดสถานที่จัดงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แนะนำว่า อุทยาน ร. ๒ อำเภออัมพวา เป็นสถานที่เหมาะที่สุดที่จะจัดงาน เพราะเป็นสถานที่ ที่จะอวดนักท่องเที่ยวได้ นอกเหนือไปจากการขายลินจี่

เพราะถ้าจะขายลินจี่เพียงอย่างเดียวจัดที่ไหนก็จัดได้ แต่ถ้าจะส่งเสริมบรรยากาศการท่องเที่ยวต้องจัดที่อุทยาน ร. ๒

ในงาน "วันลินจี่" นอกจากจะมีลินจี่เป็นควยีนแล้วยังมีผลไม้อื่น ๆ อีก เช่น ส้มโอ องุ่น มะพร้าว รวมทั้งกิ่งพันธุ์ ลินจี่ขายให้กับผู้สนใจอีก

นอกจากนี้ ในระหว่างที่มีงานจะมีการจัดนำเที่ยวชมสวนลินจี่ทุกวันเพื่อดูลินจี่ที่เป็นต้นตระกูลลินจี่พันธุ์ ค่อมที่มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี ชมสวนลินจี่บริเวณนั้น

การเข้าไปชมถึงในสวนนั้น เจ้าของสวนก็จะมึลินจี่ มีส้มโอ น้ำตาลสด มะพร้าวอ่อน มะพร้าวเผาไว้จำหน่ายบริการนักท่องเที่ยวอีกด้วย

จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกรทางภาคเหนือสนใจปลูกลินจี่กันมากขึ้น โดยเฉพาะอำเภอฝาง เป็นอำเภอที่มีอากาศหนาวเหมาะในการส่งเสริมปลูกลินจี่ ในปีนี้ได้เตรียมจัดงาน "วันลินจี่" ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ พฤษภาคม ศกนี้

จังหวัดเชียงราย ลินจี่เป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดเชียงราย และปัจจุบันจังหวัดเชียงรายมีการปลูก ลินจี่มากที่สุด ในประเทศไทย เพราะสภาพดินฟ้าอากาศเหมาะสมปลูกลินจี่มากกว่าภาคอื่น ๆ จังหวัดเชียงราย กำหนดจัดงาน

วันลินจี่ ขึ้นในวันที่ ๑๖-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ที่บริเวณโรงเรียนสมัคคีวิทยาคม ในงาน "วันลินจี่" ทุกปีมีการประกวดธิดาสวนสวนลินจี่ของจังหวัดเชียงราย

นอกจากนั้นมีการจำหน่าย พืช พันธุ์ ผลิตไม้ทุกชนิดนิทรรศการเครื่องมือทางการเกษตร และสมาคมผู้เลี้ยงผึ้งจะจัดการสาธิตการเลี้ยงผึ้งอีกด้วย

การสังเกตลิ้นจี่ที่ดี

ลิ้นจี่มีแหล่งกำเนิดในประเทศจีนตอนใต้ ต่อมาได้เริ่มแพร่ขยายไปสู่ดินแดน แดงอินเดีอ ศรีลังกา ออสเตรเลีย และรัฐฟลอริดา ในสหรัฐ ตลอดจนไปถึงประเทศอื่น ๆ

เนื่องจากลิ้นจี่เป็นผลไม้ที่ชอบอากาศหนาว ดังนั้นการปลูกลิ้นจี่สภาพของอากาศนับเป็นปัญหาสำคัญที่ลิ้นจี่จะขึ้นเจริญเติบโตได้ดี

โดยทั่วไปลิ้นจี่ จะเริ่มออกดอกเดือนธันวาคมถึงมกราคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าอากาศจะหนาวจัดหรือไม่จัด ถ้าหนาวจัดก็ออกดอกเร็ว และผลจะแก่จัดรับประทานผลลิ้นจี่ได้ในราว

๔-๕ เดือนนับจากวันออกดอก ดังนั้นระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม จึงเป็นระยะที่ลิ้นจี่ส่งออกสู่ตลาด

พันธุ์ลิ้นจี่ มีหลายชนิดเช่น พันธุ์กะโหลกใบยาว กระโหลกใบไหม้ กระโหลกใบเตา กระโหลกใบชิง กระโหลกอ้อแก้ว กล้วยนาถ กระโดนห้องพระโรง เขียวหวาน ไชเต่ายักษ์ สีชมพู โอวเอียะ หงฮวย กิมเจ็ง และพันธุ์จักรพรรดิ

ลักษณะการสังเกตลิ้นจี่ที่ดี จะสังเกตได้ด้วยการเปลือกเปลือกตุ่มด้านในของเปลือก ถ้าปรากฏเป็นสีแดงอ่อน ก็แสดงว่าลิ้นจี่แก่ มีรสหวานหอม

คุณค่าทางอาหารของลิ้นจี่ (ในส่วนของรับประทานได้ ๑๐๐ กรัม)

แคลลอรี	๖๔	ยูนิต
คาร์โบไฮเดรต	๓๖.๔	กรัม
โปรตีน	๐.๗	..
แคลเซียม	๘.๐	..
ฟอสฟอรัส	๔๒.๐	..
เหล็ก	๐.๔	..
วิตามิน บี ๒	๐.๐๔	มิลลิกรัม
วิตามินซี	๔๒.๐	..

ลิ้นจี่... ของดีเมืองแม่กลอง

ในบรรดาผลไม้ที่มีรสอร่อยหอม หวาน เห็นจะไม่มีอะไรเกินลิ้นจี่

ลิ้นจี่ที่มีรสชาติและพันธุ์ คึกคักก็เป็นลิ้นจี่ของ จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนั้น คงจะไม่เกินความจริงไปนัก ถ้าจะกล่าวว่า "ลิ้นจี่... ของดี เมืองแม่กลอง"

ประวัติลิ้นจี่สมุทรสงคราม

ลิ้นจี่ เป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่มีรสหวานหอมอร่อย มีคุณค่าทางอาหารมาก เป็นที่นิยมรับประทานของชาวไทยและชาวต่างประเทศ ใช้รับประทานผลสด และเนื้อเชื่อมน้ำตาลดอง เป็นลิ้นจี่กระป๋อง, ผลสดแช่เย็นไว้รับประทาน

ลิ้นจี่ ผลไม้ทองพิชิตเศรษฐกิจของสมุทรสงคราม ปรากฏว่ามีปลูกอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๕๐ ที่ตำบลบางตะก่น อำเภอบางคนที และที่ตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา เพราะในสองตำบลนี้ ยังมีต้นลิ้นจี่ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕๐ ปี ถึง ๑๗๐ กว่าปี ปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้ และที่เป็นต้นสูงใหญ่ตายไปก็มาก

ทานได้นานวัน เป็นผลไม้ที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูงมาก และราคาแพง การบำรุงรักษาง่าย มีโรคน้อย เป็นผลไม้ที่นำรายได้มาสู่เกษตรกรชาวสมุทรสงครามนานนับ ๑๐๐ ปี

ปัจจุบันนี้ลิ้นจี่พันธุ์ดี รสอร่อยผลโต ปลูกง่ายและตกผลเร็ว จากจังหวัดสมุทรสงครามได้แพร่หลายไปปลูกตามต่างจังหวัดเป็นจำนวนมากทุกปี

ลิ้นจี่เมืองสมุทรสงครามเป็นลิ้นจี่ที่มาจากประเทศจีน เป็นลิ้นจี่พันธุ์จีน Sommi พ่อค้าชาวจีนจากประเทศจีนได้นำมาขาย และนำมาแจกพี่น้องชาวจีนตามลุ่มแม่น้ำแม่กลองและแควอ้อม ในสมัยนั้นจังหวัดราชบุรีเป็นมณฑลหนึ่งและจังหวัดสมุทรสงครามก็ขึ้นอยู่

กับมณฑลนี้ ราชบุรีเป็นเมืองใหญ่ พ่อค้า
ชาวจีนจึงได้ติดต่อค้าขาย โดยลำเลียงสินค้า
เข้าทางปากอ่าว สมุทรสงคราม ไปสุดทางที่จ้ง-
หวัดราชบุรีหรือที่ทำการมณฑลราชบุรีในสมัย
นั้น แถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองระหว่างราชบุรี
กับสมุทรสงคราม มีชาวจีนได้อาศัยอยู่เป็น
จำนวนมาก ดังปรากฏตามประวัติศาสตร์ว่า
เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๑ พระเจ้าตากสินมหาราชได้
โปรดให้ชาวจีน ในแถบกลุ่มแม่น้ำแม่กลองรวม
กำลังกัน ตั้งเป็นกองทหารรักษาค่ายบางกุ้ง
ไว้ เรียกว่า "ค่ายจีนบางกุ้ง" จึงแน่ใจได้ว่า
พันธุ์ ลิ้นจี่ที่ปลูกในจังหวัดสมุทรสงครามต้อง
เป็นพันธุ์ ลิ้นจี่ที่มาจากประเทศจีน

ชาวสวนตำบลบางสะแก ตำบลเหมือง
ใหม่ นิยมปลูกผลไม้ยืนต้นบางชนิดอยู่ก่อน
แล้ว มีความสนใจพันธุ์ ลิ้นจี่อยู่มากจึงได้นำ
เมล็ดมาเพาะและปลูกพยายามบำรุงรักษาไว้จึง
ปรากฏว่ามีต้นลิ้นจี่เก่าแก่อยู่มากในสองตำบล
นี้ ลิ้นจี่ที่ชาวจีนนำเข้ามานี้มีหลายพันธุ์ การ
ปลูกด้วยเมล็ด อาจ กลาย พันธุ์ เป็น พันธุ์ ที่ดี
หรือเลวไปกว่าพันธุ์ เดิมก็ได้ ที่ปรากฏเรียก
ชื่อลิ้นจี่พันธุ์ ต่าง ๆ ในสมุทรสงครามนั้นก็
ตั้งชื่อกันขึ้นเองเป็นแบบไทยไทย ตามลักษณะ
ของทรงต้น, ใบ, รูปลักษณะของผล, สีและ
เนื้อ ถึงแม้ว่าบางพันธุ์ จะมีคำว่า "จีน" อยู่
ก็ตาม

ต่อมาได้มีชาวสวนนิยมปลูกลิ้นจี่กันมาก
ขึ้น ได้ขยายพันธุ์ ด้วยการตอนชำไปปลูกใน
ท้องที่อีกหลายตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม
ในปัจจุบันนี้ลิ้นจี่พันธุ์ ของ สมุทรสงครามได้
แพร่ หลายไปปลูก ใน ต่างจังหวัดเป็น จำนวน
มากเพิ่มขึ้นทุกปี ถึงฤดูกาลผล ผลขายดีมาก
เป็นที่ต้องการของตลาด ถึงตอนชำพันธุ์ ดี ๆ
เป็นที่ต้องการของเกษตรกรตลอดทั้งปี ฉะนั้น
ลิ้นจี่จึงได้ชื่อว่าเป็นผลไม้ทองพิชเศรษฐกิจของ
จังหวัดสมุทรสงคราม จึงกล่าวได้ว่า ลิ้นจี่...
ของดีเมืองแม่กลอง

การศึกษาทำการวิจัย การเจริญเติบโตของผลลินจี่พันธุ์ ฮงฮวย

ลินจี่เป็นไม้ผลเขตกึ่งร้อนที่ปลูกกันมาก
ในภาคเหนือของประเทศไทย และบางจังหวัด
ในภาคกลาง ซึ่งมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อ
การเจริญเติบโตและการผลิตดอกออกผล

ลินจี่เป็นผลไม้ที่มีรสชาติดี เป็นที่นิยม
ของผู้บริโภคและทำรายได้ให้แก่ผู้ปลูกมากพอ
สมควร ปัญหาที่สำคัญในการ ปลูก ลินจี่
คือ ลินจี่มักมีการออกดอกปีเว้นปีหรือติดผล
น้อย

ลินจี่พันธุ์ ฮงฮวย เป็นพันธุ์ ทดถึกร
นิยมปลูก เพราะมีปัญหาดังกล่าว่น้อย
กว่าพันธุ์ อื่น ๆ คือ มีการออกดอกเกือบ
ทุกปี แต่คุณภาพยังด้อยกว่าพันธุ์อื่น เช่น สี
ไม่ค่อยสวย และมีรสเปรี้ยว เป็นต้น

ดังนั้น การปรับปรุงคุณภาพ ของผลลินจี่
พันธุ์ ฮงฮวยให้ดีขึ้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
โดยเฉพาะการเจริญเติบโตของผลลินจี่ เพราะ
จะทำให้ทราบ ข้อมูล เบื้องต้น เกี่ยว กับ การ
พัฒนาส่วนต่าง ๆ ของผลซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน
ที่สามารถ นำไปใช้ในการศึกษาทดลองหา
วิธีการปรับปรุงคุณภาพผล เช่น การพันสาร
เคมีบางอย่างอาจช่วยให้ผลมีขนาดใหญ่ขึ้น สี
สวยขึ้น รสหวานขึ้น หรือเนื้อผลไม้และ
เป็นต้น

จากผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า การเจริญ
เติบโตของผลลินจี่ตั้งแต่เริ่มติดผลจนถึงแก่เต็ม
ที่ใช้เวลาประมาณ ๑๒ สัปดาห์

เมื่อผลลินจี่อายุ ๐-๒ สัปดาห์ น้ำหนัก
เปลือกเพิ่มขึ้นค่อนข้างช้า แต่หลังจาก๒สัปดาห์
จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และค่อนข้างคงที่เมื่อ
ผลอายุ ๔ สัปดาห์จนถึงผลแก่ นอกจากนี้ การ
เจริญเติบโต ของเนื้อผล จะปรากฏให้เห็น เมื่อ
อายุ ๓ สัปดาห์ โดยมีการเจริญเติบโตอย่าง
รวดเร็วในช่วงอายุ ๕-๑๐ สัปดาห์ หลังจาก
นั้น จนถึงผลแก่ จะมีการเจริญเติบโตค่อนข้าง
ช้า ในช่วงที่ผลมีอายุ ๐-๓ สัปดาห์ พบ
ว่า การเพิ่มความกว้างเมล็ด และน้ำหนัก
เมล็ดมีค่อนข้างช้า และจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
ในช่วงอายุ ๓-๖ สัปดาห์ แล้วความกว้าง
เมล็ดจะคงที่จนถึงแก่เต็มที่ แต่น้ำหนักเมล็ด
จะคงที่เมื่ออายุ ๔ สัปดาห์ ความยาวเมล็ด
เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่ออายุได้ ๔ สัปดาห์
วัดปริมาณกรด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ๑๗.๓๐ และ
จะมีค่าลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อผลมีอายุมากขึ้น
กล่าวคือในสัปดาห์ที่ ๑๒ มีค่าเฉลี่ย ๐.๔๔๒
เปอร์เซ็นต์

อย่างไรก็ดี ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการ
เก็บเกี่ยวผลลินจี่ควรจะอยู่ในช่วงตั้งแต่สัปดาห์
ที่ ๙ ถึงสัปดาห์ที่ ๑๐

ความรู้ เรื่องการตลาด การค้าลันจี

ข้าวจะสุกจากทางเหนือของ
ประเทศไทยลงมาทางใต้ ผลไม้
จะสุกจาก ทางใต้ขึ้นไป ทางเหนือ
ตัวอย่างเช่น ลันจี จะเริ่มสุกจาก
ทางใต้ขึ้นไปทางเหนือ

ดังนั้นในระหว่างกลางเดือน
เมษายน เป็นระยะที่ลันจีออกสู่
ตลาด เช่นลันจีที่หลังสวนจังหวัด
ชุมพรต่อมากลันจีเขตบางขุนเทียน
และลันจีของจังหวัดสมุทรสงคราม
เรื่อย ๆ ไปถึงภาคเหนือ

การค้าลันจีระยะนี้ ไม่มีคู่แข่ง
จึงขายคล่องและขาย ได้ราคาดี
ด้วย

ครั้นเมื่อเข้าเดือน พฤษภาคม
ตอนนั้นลันจีทางเหนือเริ่มทยอย ส่ง
เข้าตลาดและโดยที่ลันจีทางเหนือ
ในหลายจังหวัด จะสุกพร้อมกัน
จึงทุ่มส่งลงมาขายทางภาคกลาง
และภาคใต้ประจวบกับระยะนี้มีผล
ไม้ เช่น มะม่วง และทุเรียน
ประดังกันออกมาแข่งขัน กันมาก
ขึ้น ราคาลันจีของภาคเหนือจึงเริ่ม
ลดลง

ประมาณเดือนมิถุนายนตลาด
การค้าลันจีก็วายลง

ความรู้ เรื่องการตลาด การค้าลันจี

ข้าวจะสุกจากทางเหนือของ
ประเทศไทยลงมาทางใต้ ผลไม้
จะสุกจาก ทางใต้ขึ้นไป ทางเหนือ
ตัวอย่างเช่น ลันจี จะเริ่มสุกจาก
ทางใต้ขึ้นไปทางเหนือ

ดังนั้น ในระหว่างกลาง เดือน
เมษายน เป็นระยะที่ลันจีออกสู่
ตลาด เช่นลันจี ที่หลังสวนจังหวัด
ชุมพรต่อมากลันจีเขตบางขุนเทียน
และลันจีของจังหวัดสมุทรสงคราม
เรื่อย ๆ ไปถึงภาคเหนือ

การค้าลันจีระยะนี้ ไม่มีคู่แข่ง
จึงขายคล่องและขาย ได้ราคาดี
ด้วย

ครั้นเมื่อเข้าเดือน พฤษภาคม
ตอนนั้นลันจีทางเหนือเริ่มทยอย ส่ง
เข้าตลาดและโดยที่ลันจีทางเหนือ
ในหลายจังหวัด จะสุกพร้อมกัน
จึงทุ่มส่งลงมาขายทางภาคกลาง
และภาคใต้ประจวบกับระยะนี้มีผล
ไม้ เช่น มะม่วง และทุเรียน
ประตังกันออกมาแข่งขัน กันมาก
ขึ้น ราคาลันจีของภาคเหนือจึงเริ่ม
ลดลง

ประมาณเดือนมิถุนายนตลาด
การค้าลันจีก็วายลง